

7

Vragenuur

Vragen van het lid Van Toorenburg aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over **het bericht dat de justitiële jeugdinrichting Den Hey-Acker een tikkende tijdbom is**.

Mevrouw **Van Toorenburg** (CDA):

Voorzitter. Inderdaad, afgelopen zaterdag kopte het Brabants Dagblad: "Hey-Acker een tikkende tijdbom". Een heel zorgelijk bericht, omdat Den Hey-Acker een justitiële jeugdinrichting is waar jongeren door de kinderrechter zijn geplaatst omdat zij een strafbaar feit hebben gepleegd. In deze jeugdinrichting zitten ontspoorde jongeren met zeer ernstige problemen. De jeugdinrichting heeft zelfs afdelingen voor uitzonderlijk ingewikkelde jongeren: een zedenafdeling en een afdeling voor jeugdigen die heel stevige individuele begeleiding nodig hebben.

Over deze jeugdinrichting schrijft het ministerie zelf het volgende: "De meeste jongeren die bij Den Hey-Acker zijn geplaatst kunnen hun probleemgedrag en de situatie niet zelf veranderen. Binnen Den Hey-Acker bieden wij de jongeren een klimaat waarin duidelijke regels gelden. Dat geeft rust en structuur en zo krijgen jongeren de kans om nieuw gedrag te leren."

Maar dan de berichtgeving. Twee ernstige geweldsincidenten in een paar weken tijd. Een personeelslid moet zich laten behandelen voor een bijtewond en andere medewerkers zijn belaagd met biljartballen. Er zou zijn gedreigd met een mes en iemand is bij de keel gegrepen.

In dit geval trekt het personeel aan de bel. Beweerd wordt dat zich elke week een ernstig incident voordoet in deze jji. Wij weten dat in 2011 vier jeugdigen de benen namen. Nu lezen wij dat het personeel het water aan de lippen staat en dat het wachten is tot het een keer misgaat. Dat mogen wij niet laten gebeuren. Daarvoor is het personeel ons te dierbaar, maar ook de jongeren lijden daaronder. Uiteindelijk zal zelfs de samenleving er de dupe van zijn. Wij horen daarom graag van de staatssecretaris wat hier aan de hand is.

Staatssecretaris **Teeven**:

Voorzitter. Ik dank mevrouw Van Toorenburg voor haar vragen over deze zaak. Zoals mevrouw Van Toorenburg ook stelt, het is één van de inrichtingen in Nederland waar de moeilijkste jongeren worden behandeld. Het klopt dat we in mei en juni 2011 met de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie hebben gesproken over een viertal ontrekkingen en ontvluchtelingen vanuit Den Hey-Acker. Het klopt tevens dat er in februari sprake is geweest van een aantal incidenten, vier incidenten. Het betrof onder meer het gooien van een pot met pindakaas, een bijtincident en een ander zeer vervelend incident in de richting van personeel. Het klopt niet – dat is vervelend, want die indruk zou kunnen ontstaan door het artikel in DeStem – dat er sprake is van een onbeheersbare situatie, van onderbezetting van personeel en van een situatie waarin het personeel niet meer praat met de directeur. Op al die zaken is ingegrepen. Sterker, ik heb vandaag een tegenpetitie

ontvangen van het personeel van Den Hey-Acker uit Breda, waarin wordt gesteld dat men buitengewoon onaangenaam is verrast door het artikel in DeStem, van afgelopen zaterdag. Deze petitie is door een groot aantal medewerkers ondertekend, niet alleen door leidinggevend personeel, maar ook door personeel vanuit de basis van de inrichting. Er wordt aangegeven dat er inderdaad sprake is geweest van problemen, maar dat men daar met zijn allen voor een deel is uitgekomen. Ik wijs er overigens op dat daar heel moeilijke jongeren worden behandeld. Het artikel dat in DeStem is verschenen, is op een groot aantal punten feitelijk onjuist. Het is niet goed dat het personeel zich op deze wijze naar buiten uit, maar de situatie zoals die wordt beschreven, herken ik niet.

Mevrouw **Van Toorenburg** (CDA):

Het stemt ons gerust dat de staatssecretaris deze situatie niet herkent, maar wij willen nog wel weten of het bericht dat in juni 2011 22 leidinggevend en behandelcoördinatoren een brandbrief naar het ministerie hebben gestuurd, ook niet klopt. Daarin zouden heel ernstige klachten zijn verwoord, maar daarmee zou niets zijn gedaan.

Vorig jaar zomer is er een noodrooster gedraaid, althans dat was de bedoeling. Men moest zelfs afstand nemen van de Arbeidstijdenwet. Daar hebben wij ook over gesproken, maar hebben wij nu in deze jeugdinrichting te kampen met een personeelstekort, in ieder geval met een ziekteverzuim van 21%? Uiteindelijk is de rek eruit. Wij willen nog graag een reactie van de staatssecretaris op een aantal concrete punten uit het artikel.

Staatssecretaris **Teeven**:

Het klopt wat mevrouw Van Toorenburg stelt, namelijk dat er op 14 juni vorig jaar een brandbrief is gestuurd. Daar heb ik met de Kamer over gesproken. Naar aanleiding daarvan is ook actie ondernomen. Dat heeft geleid tot een betere interactie tussen de directeur enerzijds en het personeel anderzijds. Een groot aantal mensen dat op 14 juni vorig jaar de brief heeft ondertekend, heeft nu de petitie ondertekend waar ik zojuist melding van maakte. De problemen zijn dus onderkend en er is wat aan gedaan. Men is op de weg terug. Het klopt niet dat het ziekteverzuim op 21% ligt. Het ziekteverzuim is op dit moment 15%. Dat is nog steeds veel te hoog, maar op sommige momenten is het niet hoger dan 15% geweest. Het gemiddelde was ongeveer 10,9%. Het klopt ook niet dat er sprake is, zoals in het artikel werd gemeld, van een onderbezetting van personeel. De extra mensen die in het kader van de reorganisatie van de jji's tijdelijk in Den Hey-Acker hebben gewerkt, zijn er op dit moment echter niet meer. Er is echter ook geen sprake van een volledige bezetting in Den Hey-Acker van alle 104 plaatsen. Op dit moment is de bezetting aanzienlijk geringer. Dat betekent dat men met het huidige personeel goed uitkomt.

De voorzitter:

Tot slot, mevrouw Van Toorenburg.

Mevrouw **Van Toorenburg** (CDA):

Wij begrijpen dat het bij een reorganisatie altijd tijdelijk piept en kraakt. Dat snappen wij wel. Maar in de tussentijd zitten daar jeugdigen die zorg en aandacht nodig hebben, zoals het ministerie zelf ook schrijft. Als een deel van het personeel naar de krant gaat en alarm slaat, terwijl een ander deel ontkent, is er in ieder geval iets aan de hand. Toen een van de afdelingen van deze inrichting

Teeven

werd gesloten, hebben wij van de staatssecretaris de toezegging gekregen dat de kwaliteit uiteindelijk verbeterd zou worden en in ieder geval niet in gevaar zou komen. Kan de staatssecretaris opnieuw spreken met de directie om na te gaan wat er aan de hand is, nu een deel van het personeel alarm slaat en een ander deel gerust is, maar het ondertussen piept en kraakt? Van dat laatste krijgen wij namelijk wel signalen.

Staatssecretaris Teeven:

Het signaal dat personeel naar de krant loopt, is een verkeerd signaal. Dat ben ik dadelijk met mevrouw Van Toorenborg eens. Medewerkers moeten zich volledig vrij voelen om naar de directeur van de betreffende inrichting te gaan in plaats van naar de krant. Als zij naar de krant gaan, is dat de verkeerde gang van zaken. Wel is er met de aanwijzingen die wij half 2011 hebben gehad, heel veel gedaan. Een aantal problemen die toen bestonden, hebben wij opgelost. In Den Hey-Acker is er absoluut geen onveilige situatie. De kwaliteit die wij willen hebben in jji's, kunnen wij er garanderen. Daar sta ik voor.

Mevrouw Gesthuizen (SP):

Voorzitter. Ik vind het nogal wat: een brandbrief, een petitie en personeel dat naar de krant loopt en de noodklok luidt. De staatssecretaris zegt vervolgens dat er eigenlijk niet zo veel aan de hand is. Dat wil er bij mij niet in. Ik hoorde mevrouw Van Toorenborg zeggen: het personeel is ons te dierbaar om dit zo te laten voortbestaan. Ik heb hierover één vraag: hoe kan het dat er in deze instelling een hoge werkdruk wordt ervaren en dat er wordt gewerkt met onderbezetting, maar dat er ondertussen nog steeds wordt gesproken van boventallig personeel en er wordt gezegd dat er mensen bij de justitiële jeugdinrichtingen uit moeten?

Staatssecretaris Teeven:

Dat kan ik mevrouw Gesthuizen precies uitleggen. Er is bij deze jeugdinrichting op dit moment geen sprake van onderbezetting. De jeugdinrichting Den Hey-Acker is dus volledig op sterkte. Sterker nog, er is op dit moment onderbezetting van gedetineerden. Er zijn 104 plaatsen en daarvan zijn er maar iets meer dan 80 bezet. Het personeelsbestand dat er is, moet dit dus volledig kunnen doen. Er is geen sprake van onderformatie. Wel is het zo dat wij op dit moment strategisch, langdurig 150 plaatsen teveel hebben binnen de justitiële jeugdinrichtingen. Over de vraag of die 150 plaatsen worden afgebouwd of niet, moet ik nog een besluit nemen. Dat besluit is nog niet genomen.

Mevrouw Helder (PVV):

Voorzitter. De staatssecretaris zei dat hij zich niet herkent in het artikel. Daarbij ging het om het personeel. Ik heb hem niets horen zeggen over de feiten die door de jongeren zijn gepleegd. Daarover gaat mijn vraag. Met biljartballen gooien is niet leuk. Dat is poging tot doodslag of zware mishandeling, in ieder geval strafrechtelijk zeer verwijtbaar. Ik mag toch hopen dat daartegen binnen de instelling, of het nu gaat om gevoelige jongeren of niet, keihard wordt opgetreden.

Staatssecretaris Teeven:

Als jongeren zich op deze manier te buiten gaan aan geweld binnen de inrichting, iets wat overigens bekend was bij het ministerie, wordt daartegen opgetreden. Ofwel jon-

geren worden in isolatie geplaatst, ofwel jongeren worden overgeplaatst naar een andere groep. Zoals mevrouw Helder weet, hebben wij bij onbeheersbare situaties die zich niet zo lang geleden in Teylingereind hebben voorgedaan, ook jongeren overgeplaatst naar andere jeugdinrichtingen. Daar wordt dus zeker tegen opgetreden, want dit soort geweld binnen inrichtingen tolereren wij niet.

De voorzitter:

Ik dank de staatssecretaris voor de beantwoording van de vragen.